

**Protokół dodatkowy do Konwencji Genewskich z 12 sierpnia 1949 roku
dotyczący przyjęcia dodatkowego znaku rozpoznawczego
(Protokół III)¹**

Preambula

Wysokie Umawiające się Strony,

(Ustęp 1) *Potwierdzając* postanowienia Konwencji Genewskich z 1949 roku (w szczególności artykuły 26, 38, 42 i 44 Pierwszej Konwencji Genewskiej) oraz, tam gdzie znajdują zastosowanie, Protokoły Dodatkowe do nich z 8 czerwca 1977 roku (w szczególności artykuły 18 i 38 Pierwszego Protokołu Dodatkowego i artykuł 12 Drugiego Protokołu Dodatkowego) odnoszące się do użycia znaków rozpoznawczych,

(Ustęp 2) *Pragnąc* uzupełnić wyżej wymienione postanowienia, żeby wzmocnić ich wartość ochronną i uniwersalny charakter,

(Ustęp 3) *Zwracając uwagę*, iż niniejszy Protokół nie uchybia uznanemu prawu Wysokich Umawiających się Stron do dalszego używania znaków, których używają one zgodnie ze swymi zobowiązaniami wynikającymi z Konwencji Genewskich i, tam, gdzie znajdują zastosowanie, z Protokołów Dodatkowych do nich.

(Ustęp 4) *Przypominając*, że obowiązek poszanowania osób i dóbr chronionych przez Konwencje Genewskie i Protokoły Dodatkowe do nich wywodzi się od ochrony, którą im przyznało prawo międzynarodowe i nie zależy od użycia godeł, znaków, czy sygnałów rozpoznawczych,

(Ustęp 5) *Podkreślając*, że znaki rozpoznawcze nie posiadają zamierzonego znaczenia religijnego, etnicznego, rasowego, regionalnego, czy politycznego,

(Ustęp 6) *Podkreślając* znaczenie zapewnienia pełnego poszanowania zobowiązań odnoszących się do znaków rozpoznawczych uznanych w Konwencjach Genewskich i, tam, gdzie znajdują zastosowanie, w Protokołach Dodatkowych do nich,

(Ustęp 7) *Przypominając*, że artykuł 44 Pierwszej Konwencji Genewskiej czyni rozróżnienie pomiędzy ochronnym, a informacyjnym użyciem znaku,

¹ Tłumaczenie z tekstu angielskiego: Maciej Lubiszewski. Posiłkowo oparto się na tekście francuskim. Niektóre zwroty, z uwzględnieniem różnic oraz z niewielkimi modyfikacjami, zostały przeniesione z tłumaczenia innych traktatów, w szczególności I PD, które zostały opublikowane w Dzienniku Ustaw, stąd też mają walor tłumaczeń urzędowych – dotyczy to głównie artykułów 8-17 III PD.

(Ustęp 8) *Przypominając* także, że Stowarzyszenia Krajowe podejmujące działania na terytorium innego Państwa muszą zapewnić, aby znaki, jakich zamierzają one użyć w ramach tychże działań mogły być użyte w kraju, w którym te działania mają miejsce oraz w kraju, lub w krajach tranzytowych,

(Ustęp 9) *Mając świadomość* trudności, jakie niektóre Państwa i Stowarzyszenia Krajowe mogą mieć z używaniem istniejących znaków rozpoznawczych,

(Ustęp 10) *Zwracając uwagę* na zdecydowanie Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża, Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca oraz Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca w utrzymaniu ich obecnych nazw i znaków,

Uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1 – Poszanowanie i zakres zastosowania niniejszego Protokołu

1. Wysokie Umawiające się Strony podejmują się szanować i zapewnić poszanowanie niniejszego Protokołu we wszelkich okolicznościach.
2. Niniejszy Protokół potwierdza i uzupełnia postanowienia czterech Konwencji Genewskich z 12 sierpnia 1949 roku („Konwencji Genewskich”) i, tam, gdzie znajdują zastosowanie, dwóch Protokołów Dodatkowych do nich z 8 czerwca 1977 roku („Protokołów Dodatkowych z 1977 r.”) dotyczące znaków rozpoznawczych, mianowicie czerwonego krzyża, czerwonego półksiężyca i czerwonego lwa i słońca, oraz będzie stosowany w takich samych sytuacjach, jak te, do których odnoszą się te postanowienia.

Artykuł 2 – Znaki rozpoznawcze

1. Niniejszy Protokół uznaje dodatkowy znak rozpoznawczy w dodatku do znaków rozpoznawczych Konwencji Genewskich i dla tych samych celów. Znaki rozpoznawcze będą korzystały z równego statusu.
2. Ten dodatkowy znak rozpoznawczy, składający się z czerwonego obramowania w kształcie kwadratu ustawionego na sztorc na białym tle, będzie odpowiadał ilustracji znajdującej się w Aneksie do niniejszego Protokołu. Ten znak

rozpoznawczy będzie w niniejszym Protokole określany jako „znak Trzeciego Protokołu”.

3. Warunki użycia i poszanowania znaku Trzeciego Protokołu są identyczne z ustalonymi dla znaków rozpoznawczych przez Konwencje Genewskie i, tam, gdzie znajdują zastosowanie, przez Protokoły Dodatkowe.
4. Służby sanitarne i personel religijny sił zbrojnych Wysokich Umawiających się Stron może, bez uszczerbku dla ich obecnych znaków, czasowo skorzystać z któregoś znaku rozpoznawczego, do którego odnosi się ustęp 1 niniejszego artykułu, jeżeli może to wzmocnić ochronę.

Artykuł 3 – Użycie informacyjne znaku Trzeciego Protokołu

1. Stowarzyszenia Krajowe tych Wysokich Umawiających się Stron, które zdecydowały się używać znaku Trzeciego Protokołu mogą, używając znaku zgodnie z odpowiednim ustawodawstwem krajowym, postanowić o wpisaniu weń dla celów informacyjnych:
 - a) znaku rozpoznawczego uznanego w Konwencjach Genewskich lub kombinacji tych znaków; bądź
 - b) innego znaku, który pozostaje w efektywnym użyciu przez Wysoką Umawiającą się Stronę i, który był przedmiotem zawiadomienia innych Wysokich Umawiających się Stron i Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża poprzez depozytariusza przed przyjęciem niniejszego Protokołu

Włączenie będzie odpowiadało ilustracji znajdującej się w Aneksie do niniejszego Protokołu.
2. Stowarzyszenie Krajowe, które postanowiło wpisać w znak Trzeciego Protokołu inny znak zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu może, w zgodzie z ustawodawstwem krajowym, używać nazwy tego znaku i uwidaczniać go na swoim terytorium państwowym.
3. Stowarzyszenia Krajowe mogą, w zgodzie z ustawodawstwem krajowym i w wyjątkowych okolicznościach oraz, by ułatwić swoją pracę, czasowo skorzystać ze znaku rozpoznawczego, do którego odnosi się artykuł 2 niniejszego Protokołu.

4. Niniejszy artykuł nie wpływa na status prawny znaków rozpoznawczych uznanych w Konwencjach Genewskich i ich Protokołach, ani też nie wpływa na status prawny żadnego znaku włączanego dla celów informacyjnych zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 4 – Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża i Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy

Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża i Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy oraz jej właściwie upoważniony personel, mogą używać, w wyjątkowych okolicznościach oraz, by ułatwić swą pracę, znaku rozpoznawczego, do którego odnosi się artykuł 2 niniejszego Protokołu.

Artykuł 5 – Misje pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych

Służby sanitarne i personel religijny biorące udział w operacjach pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych mogą, za zgoda uczestniczących Państw, używać jednego ze znaków rozpoznawczych wymienionych w artykułach 1 i 2.

Artykuł 6 – Zapobieganie i karanie nadużyć

1. Postanowienia Konwencji Genewskich i, tam, gdzie znajdują zastosowanie, Protokołów Dodatkowych z 1977 r. regulujące zapobieganie i karanie niewłaściwego użycia znaków rozpoznawczych będą jednakowo stosowane do znaku Trzeciego Protokołu. W szczególności Wysokie Umawiające się Strony podejmą środki niezbędne dla zapobiegania i karania, w każdym czasie, każdego nadużycia znaków rozpoznawczych wymienionych w artykułach 1 i 2 oraz ich nazw włączając w to wiarołomne użycie, a także użycie któregokolwiek znaku lub nazwy stanowiących ich naśladownictwo.
2. Niezależne od ustępu 1 niniejszego artykułu, Wysokie Umawiające się Strony mogą zezwolić wcześniejszym użytkownikom znaku Trzeciego Protokołu, bądź jakiegokolwiek znaku stanowiącego jego naśladownictwo, na dalsze ich używanie pod warunkiem, że użycie to, w czasie konfliktu zbrojnego, nie będzie wyglądało na przyznające ochronę Konwencji Genewskich i, tam, gdzie

znajdują zastosowanie, Protokołów Dodatkowych w 1977 r., oraz pod warunkiem, że prawa to takiego użycia zostały nabyte przed przyjęciem niniejszego Protokołu.

Artykuł 7 – Upowszechnianie

Wysokie Umawiające się Strony podejmują się, w czasie pokoju, jak i w czasie konfliktu zbrojnego, upowszechnić niniejszy Protokół najszerszej, jak to możliwe w swoich krajach, a w szczególności włączyć jego nauczanie do programów szkolenia wojskowego, a także sprzyjać jego nauce przez ludność cywilną, tak, by ten akt mógł być znany siłom zbrojnym i ludności cywilnej.

Artykuł 8 – Podpisanie

Niniejszy Protokół będzie otwarty Stronom Konwencji Genewskich do podpisania w dniu jego przyjęcia i pozostanie otwarty przez okres dwunastu miesięcy.

Artykuł 9 – Ratyfikacja

Niniejszy Protokół powinien być ratyfikowany możliwie najszybciej. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone Szwajcarskiej Radzie Związkowej, depozytariuszowi Konwencji Genewskich i Protokołów Dodatkowych z 1977 r.

Artykuł 10 – Przystąpienie

Niniejszy Protokół będzie otwarty do przystąpienia dla każdej Strony Konwencji Genewskich, która go nie podpisała. Dokumenty przystąpienia zostaną złożone depozytariuszowi.

Artykuł 11 – Wejście w życie

1. Niniejszy Protokół wejdzie w życie w sześć miesięcy po złożeniu dwóch dokumentów, ratyfikacyjnego lub przystąpienia.
2. Dla każdej Strony Konwencji Genewskich, która ratyfikuje niniejszy Protokół lub przystąpi do niego w terminie późniejszym, wejdzie on w życie w sześć miesięcy po złożeniu przez Stronę dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia.

Artykuł 12 – Stosunki umowne po wejściu w życie niniejszego Protokołu

1. Jeżeli Strony Konwencji Genewskich są zarazem Stronami niniejszego Protokołu, Konwencje mają zastosowanie wraz z niniejszym Protokołem jako ich uzupełnieniem.
2. Jeżeli jedna ze Stron konfliktu nie jest związana niniejszym Protokołem, Strony Protokołu pozostają mimo to nim związane w swych wzajemnych stosunkach. Są one również związane niniejszym Protokołem w stosunku do Strony, która nie jest związana, jeżeli ona uznaje i stosuje jego postanowienia.

Artykuł 13 – Poprawki

1. Każda Wysoka Umawiająca się Strona może proponować poprawki do niniejszego Protokołu. Tekst każdej proponowanej poprawki powinien być przekazany depozytariuszowi, który zadecyduje, po konsultacji ze wszystkimi Wysokimi Umawiającymi się Stronami, z Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża i z Międzynarodową Federacją Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy, czy należy zwołać konferencję w celu rozważenia proponowanej poprawki.
2. Depozytariusz zaprosi na tę konferencję wszystkie Wysokie Umawiające się Strony oraz Strony Konwencji Genewskich, niezależnie od tego, czy są sygnatariuszami niniejszego Protokołu.

Artykuł 14 – Wypowiedzenie

1. W razie wypowiedzenia niniejszego Protokołu przez Wysoką Umawiającą się Stronę, wypowiedzenie nabiera mocy po upływie roku od otrzymania dokumentu o wypowiedzeniu. Jeżeli jednak po upływie tego roku Strona wypowiadająca znajduje się w sytuacji konfliktu zbrojnego lub okupacji, wypowiedzenie nie nabierze mocy przed zakończeniem konfliktu zbrojnego lub okupacji.
2. Wypowiedzenie powinno być notyfikowane na piśmie depozytariuszowi, który powiadomi o takiej notyfikacji wszystkie Wysokie Umawiające się Strony.
3. Wypowiedzenie jest skuteczne tylko w stosunku do Strony wypowiadającej.

4. Wypowiedzenie notyfikowane stosownie do ustępu 1 nie ma wpływu na zobowiązania już wiążące Stronę wypowiadającą w myśl niniejszego Protokołu w związku z konfliktem zbrojnym co do jakiegokolwiek czynu dokonanego przed uprawomocnieniem się wypowiedzenia.

Artykuł 15 – Notyfikacje

Depozytariusz poinformuje Wysokie Umawiające się Strony, jak też Strony Konwencji Genewskich, niezależnie od tego, czy są sygnatariuszami niniejszego Protokołu, czy też nie:

- a) o podpisach złożonych pod niniejszym Protokołem i o dokumentach ratyfikacji i przystąpienia, złożonych stosownie do artykułów 8, 9 i 10;
- b) o dacie wejścia w życie niniejszego Protokołu stosownie do artykułu 11 w ciągu dziesięciu dni od jego wejścia w życie;
- c) o powiadomieniach otrzymanych stosownie do artykułu 13;
- d) wypowiedzeniach notyfikowanych stosownie do artykułu 14.

Artykuł 16 – Rejestracja

1. Protokół niniejszy podejściu w życie powinien być przesłany przez Depozytariusza do Sekretariatu Narodów Zjednoczonych w celu zarejestrowania i opublikowania, stosownie do artykułu 102 Karty Narodów Zjednoczonych.
2. Depozytariusz powiadomi również Sekretariat Narodów Zjednoczonych o wszystkich ratyfikacjach, przystąpieniach i wypowiedzeniach, jakie może otrzymać w sprawie niniejszego Protokołu.

Artykuł 17 – Teksty autentyczne

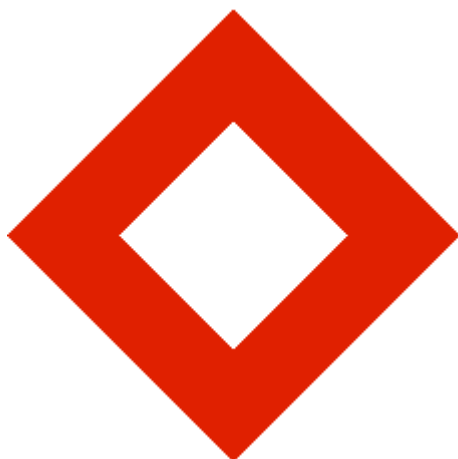
Oryginał niniejszego Protokołu, którego teksty angielski, arabski, chiński, francuski, hiszpański i rosyjski są jednakowo autentyczne, podlega złożeniu u depozytariusza, który przekaze jego uwierzytelnione odpisy wszystkim Stronom Konwencji Genewskich.

ANEKS

ZNAK TRZECIEGO PROTOKOŁU

(artykuł 2 ustęp 2, artykuł 3 ustęp 1 Protokołu)

Artykuł 1 – Znak rozpoznawczy

Artykuł 2 – Użycie informacyjne znaku Trzeciego Protokołu

